

ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В ІННОВАЦІЙНІЙ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Н. В. ІВАСІШИНА, ст. викл.

А. Р. СОБКО, студ.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

Формування національної інноваційної системи України потребує більш ефективних методів правління інноваційною діяльністю для усунення диспропорцій між потребами і можливостями національної економіки, подолання асиметрії процесів інвестування інновацій. У сучасних умовах найважливішою складовою розвитку національної економіки є трансформація і вдосконалення в'язків між економічними суб'єктами. На практиці вже склалося достатню кількість загальних і конкретних форм взаємопроникнення державного і приватного господарювання. Однією з таких форм можна вважати державно-приватне партнерство (ДПП). Для реалізації масштабних модернізаційних проектів в різних секторах економіки потрібні значні інвестиційні ресурси, потужним джерелом яких може стати приватний бізнес. Все це актуалізує необхідність застосування механізмів ДПП як додаткове джерело інновацій.

Проблемам розвитку інноваційної діяльності, партнерства держави і частого капіталу в фінансовому забезпеченні модернізації економіки присвячені дослідження багатьох українських вчених. Окремі питання розвитку державно-приватного партнерства досліджуються в роботах С. Грищенко, І. Запатріної, Л. Проданову, К. Павлюка, С. Тринчук та інших вчених. Однак багато теоретичних і методологічних основ вимагають подальшого дослідження і систематизації.

Парламентом наприкінці 2015 року був прийнятий Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо усунення регуляторних бар'єрів для розвитку державно-приватного партнерства та стимулювання інвестицій в Україні» (який президент підписав 22 лютого 2016 року). Завдяки цьому було введено ефективні механізми державної підтримки територіальних громад у реалізації проекту ДПП.

Зусилля щодо стимулювання інноваційної діяльності повинні бути сконцентровані на усуненні основних причин незацікавленості бізнесу в

довгострокових інноваційних проектах. При підтримки технологічних інновацій необхідно дотримуватися того, що відбір таких проектів є перевагою приватного бізнесу, за винятком тих випадків, коли він отримує прямі державні замовлення.

За даними центральних та місцевих органів виконавчої влади в Україні:

1. на 1 січня 2016 року на засадах ДПП реалізувалося 177 проектів (укладено 146 договорів концесії, 31 договір про спільну діяльність);

2. на 1 серпня 2016 року на засадах ДПП реалізується 185 проектів (укладено 153 договорів концесії, 31 договір про спільну діяльність, 1 договір державно-приватного партнерства);

3. з них менше 3 % проектів ДПП реалізується в інноваційній сфері.

Роль держави полягає в тому, щоб збалансувати інтереси бізнесу з загальнонаціональними пріоритетами, короткостроковими тактичними пріоритетами і стратегічними довгостроковими перспективами, підтримувати інновації в ринковому секторі, формувати сприятливий інноваційний клімат, підтримувати малий і середній інноваційний бізнес, розвивати науково-технічну та інноваційну інфраструктуру.

Зміст і результативність державно-приватного партнерства також залежить від сутності державної політики. Партнерство держави і приватного капіталу має сприяти поліпшенню умов для інновацій, який вимагає відповідної політики в таких сферах, як макроекономічне регулювання, корпоративне управління, антимонопольне законодавство, ринок праці, фінансово-кредитна система .

У контексті вищевикладеного, ДПП в інноваційній сфері можна охарактеризувати як довгостроковий інституційний та організаційний альянс між державою і бізнесом з метою реалізації суспільно значущих проектів і програм в широкому спектрі галузей промисловості і областях наукових досліджень, причому ефективність такого альянсу забезпечується не стільки прямим об'єднанням фінансових ресурсів на умовах співфінансування, скільки максимально повним використанням синергізму можливостей кожного з учасників проекту і сукупним скороченням ризиків.

Завдання ДПП в інноваційній сфері - відбір і фінансова підтримка реалізації інноваційних проектів, що мають важливе значення для національної економіки, і розвиток національної інноваційної системи на основі інтенсифікації мережових взаємозв'язків між її учасниками.

Застосування механізмів ДПП дозволить забезпечити: здійснення

суспільно значущих проектів в найбільш короткі терміни, малопривабливих для традиційних форм приватного фінансування; підвищення ефективності проектів за рахунок участі в них приватного бізнесу, як правило, більш ефективного на ринку, ніж державні інститути; зниження навантаження на бюджет за рахунок залучення приватних коштів і перекладання частини витрат на користувачів ; залучення кращих управлінських кадрів, техніки і технологій, підвищення якості обслуговування кінцевих користувачів.

Основними напрямками розвитку механізмів державно-приватного партнерства в інноваційній розвитку національної економіки України є: створення фондів, що надають фінансові ресурси організаціям на стадії науково дослідних розробок; створення системи венчурних інвестиційних фондів; створення інноваційних кластерів.

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПАРТНЕРСТВА ДЕРЖАВИ ТА БІЗНЕСУ

Т. А. КОЛЯДА, канд. юрид. наук, доц.,

доц. кафедри правового забезпечення господарської діяльності

О. К. ГРЕБЕЛЬНИК, студ.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

Актуальним питанням для кожної сучасної країни наразі є розвиток економіки. Пошук балансу між державним та приватним надихає науковців на використання різних засобів: приватизації, комерціалізації, часткової передачі повноважень, створенні спільних організацій, тощо. Наразі структуризація економічних аспектів взаємодії держави та бізнесу, має надзвичайне значення, адже це дасть змогу підприємцям значно зменшити витрати часу на вивчення можливих векторів взаємодії з державою. Також ми матимемо можливість визначити проблеми, які заважають реалізації економічного партнерства та запропонувати шляхи вирішення цих проблем.

На нашу думку, однією з сторін економічної взаємодії є саме партнерство, яке реалізується через об'єднання державних і комерційних ресурсів, активів та розподілення обов'язків. Таким чином зацікавленість обох сторін реалізується в рівних умовах, адже зусилля кожного партнера слугуватимуть інтересам інших. Звичайно, така форма партнерства буде